

ЗАКОН

О ФИСКАЛИЗАЦИЈИ

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се предмет фискализације, поступак фискализације преко електронског фискалног уређаја, садржај фискалног рачуна, одређују се обвезници фискализације и уређују друга питања од значаја за фискализацију.

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следећа значења:

1) фискализација је скуп мера и поступака које спроводе обвезници фискализације како би се омогућила ефикасна контрола оствареног промета на мало посредством електронских фискалних уређаја;

2) електронски фискални уређај је хардверско и/или софтверско решење, које користи обвезник фискализације ради издавања фискалног рачуна и преноса података о фискалним рачунима у Систем за управљање фискализацијом Пореске управе, а који се састоји од једног процесора фискалних рачуна и једног или више електронских система за издавање рачуна, одобрених од стране Пореске управе, као и безбедносног елемента издатог од стране Пореске управе;

3) Систем за управљање фискализацијом је софтверска апликација Пореске управе која преузима све податке из процесора фискалних рачуна, а овлашћеним корисницима дозвољава преглед одређених података, управља процесором фискалних рачуна сваког обвезника фискализације од његовог иницирања до гашења и креира анализе и извештаје;

4) процесор фискалних рачуна је хардверски или софтверски елемент, чија је употреба одобрена од стране Пореске управе, који размењује податке са електронским системом за издавање рачуна и безбедносним елементом, анализира податке о прометима, форматира податке као фискални рачун, ствара електронски потпис, прослеђује фискални рачун електронском систему за издавање рачуна, чува податке о прометима и преноси фискалне податке у Систем за управљање фискализацијом Пореске управе;

5) електронски систем за издавање рачуна је хардверски или софтверски елемент, чија је употреба одобрена од стране Пореске управе, у који обвезник фискализације уноси податке о промету и из којег се издаје фискални рачун;

6) безбедносни елемент је хардверски или софтверски елемент који садржи електронски сертификат обвезника фискализације кога користи процесор фискалних рачуна за потписивање рачуна и Пореска управа како би се спречило неовлашћено коришћење фискалних података који се преносе у Систем за управљање фискализацијом Пореске управе, као и за очување интегритета података;

7) електронски потпис је шифровани дигитални код који идентификује обвезника фискализације и потврђује интегритет процесора фискалних рачуна приликом преноса података у Систем за управљање фискализацијом Пореске управе;

8) добављач електронског фискалног уређаја је лице које обвезнику фискализације испоручује хардверско и/или софтверско решење потребно за рад електронског фискалног уређаја;

9) пословни простор и пословне просторије су затворени или отворени простор, сваки самонаплатни уређај - аутомат, али и свако покретно место (возило, пловни објекат и сл.) које служи за обављање делатности (укључујући и део или више делова једног пословног простора и/или пословних просторија), као и простор који обвезник фискализације, ради обављања делатности, користи само повремено или привремено;

10) плаћање је измиривање обавеза за извршени промет добара или услуга у тренутку издавања фискалног рачуна готовином, инстант трансфером одобрења, чеком, платном картицом, на други безготовински начин и сл, односно авансно измиривање обавеза за будући промет добара или услуга.

На овлашћене кориснике из става 1. тачка 3) овог члана из Пореске управе сходно се примењују одредбе закона којим се уређује порески поступак и пореска администрација у погледу чувања тајности података.

ПРЕДМЕТ ФИСКАЛИЗАЦИЈЕ

Члан 3.

Предмет фискализације је промет добра и услуга на мало (у даљем тексту: промет на мало) и примљени аванс за промет на мало.

Прометом на мало из става 1. овог члана сматра се сваки извршен промет добара и пружање услуга физичким лицима, као и сваки промет добара и услуга у малопродајним објектима, независно од тога да ли је корисник физичко лице, правно лице или предузетник, укључујући и промет извршен путем самонаплатних уређаја – аутомата.

Малопродајним објектом из става 2. овог члана сматра се сваки пословни простор и пословна просторија који се примарно користе за промет добара и пружање услуга физичким лицима.

ОБВЕЗНИК ФИСКАЛИЗАЦИЈЕ

Члан 4.

Обвезник фискализације је сваки обвезник пореза на приходе од самосталне делатности у смислу закона којим се уређује порез на доходак грађана и сваки обвезник пореза на добит правних лица у смислу закона којим се уређује порез на добит правних лица, који врши промет на мало.

Обвезник фискализације је у обавези да евидентира сваки појединачно остварени промет на мало и то независно од начина плаћања (готовином, инстант трансфером одобрења, чеком, платном картицом, на други безготовински начин и сл.), укључујући и примљене авансе за будући промет на мало, преко електронског фискалног уређаја.

Изузетно од става 2. овог члана, Влада може, полазећи од техничких и функционалних карактеристика електронских фискалних уређаја и специфичности одређене делатности, на заједнички предлог министарства надлежног за послове финансија и министарства надлежног за послове трговине, одредити делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета на мало преко електронског фискалног уређаја у смислу става 2. овог члана.

Обвезник фискализације који обавља делатности ослобођене од обавезе евидентирања промета на мало преко електронског фискалног уређаја

актом Владе из става 3. овог члана, а истовремено обавља и делатности које нису изузете, односно ослобођене од обавезе евидентирања промета на мало преко електронског фискалног уређаја, дужан је да сваки појединачни промет на мало код обављања делатности које нису обухваћене актом Владе из става 3. овог члана, евидентира преко електронског фискалног уређаја.

САДРЖАЈ ФИСКАЛНОГ РАЧУНА

Члан 5.

Фискални рачун је фискални документ којим се потврђује да је појединачно остварени промет на мало, укључујући и примљени аванс за будући промет на мало, евидентиран у електронском фискалном уређају.

Фискални рачун обавезно садржи следеће податке:

- 1) врсту рачуна;
- 2) тип трансакције;
- 3) назив обвезника фискализације и јединствену ознаку пословног простора;
- 4) порески идентификациони број (ПИБ) обвезника фискализације;
- 5) ПИБ правног лица, односно обвезника пореза на приходе од самосталне делатности у смислу закона којим се уређује порез на доходак грађана, ако је корисник испоручених добара и пружених услуга, односно добара и услуга које ће бити испоручене или пружене у случају примљених аванса, правно лице, односно обвезник пореза на приходе од самосталне делатности у смислу закона којим се уређује порез на доходак грађана;
- 6) назив, количину, јединицу мере, цену по јединици мере, ознаку пореске стопе и вредност евидентираног промета добра, односно услуге;
- 7) спецификацију пореских стопа;
- 8) износ пореза по пореским стопама;
- 9) укупан износ пореза;
- 10) вредност промета по пореским стопама;
- 11) укупну вредност евидентираног промета, укупан износ за уплату (уз напомену ако је плаћање извршено путем аванса), начин плаћања (готовином, инстант трансфером одобрења, чеком, платном картицом, на други безготовински начин и сл.), уплаћен износ и износ разлике за повраћај купцу добара, односно кориснику услуга;
- 12) дан, месец, годину, сат, минут и секунд сачињавања фискалног рачуна;
- 13) јединствени редни број фискалног рачуна;
- 14) јединствени редни број фискалног рачуна по врсти рачуна и типу трансакције;
- 15) Дводимензионални бар-кôд (енг. QR – Quick Response) за верификацију који садржи све елементе електронског потписа када се штампа фискални рачун или хиперлинк за верификацију када се фискални рачун издаје у електронској форми;
- 16) позив на број другог фискалног рачуна, односно другог релевантног документа, уколико постоји потреба.

Фискални рачун може садржати рекламне поруке у складу са законом.

Врсте фискалног рачуна, типове трансакције, начине плаћања, позивање на број другог фискалног рачуна и појединости осталих елемената фискалног рачуна ближе уређује министар финансија.

ПОСТУПАК ФИСКАЛИЗАЦИЈЕ

Члан 6.

Обвезник фискализације дужан је да у тренутку промета на мало, укључујући и примљени аванс за будући промет на мало, изда фискални рачун коришћењем електронског фискалног уређаја, који се састоји од елемената (процесор фискалних рачуна и електронски систем за издавање рачуна) чија је употреба одобрена од стране Пореске управе.

Пореска управа води регистар одобрених елемената електронског фискалног уређаја (процесор фискалних рачуна и електронски систем за издавање рачуна).

Обвезник фискализације има право да се определи за врсту електронског фискалног уређаја који ће користити, и то:

- 1) електронски фискални уређај који користи сопствени процесор фискалних рачуна и који омогућава издавање фискалних рачуна чак и у случају привременог или трајног прекида интернет везе; и/или
- 2) електронски фискални уређај који користи процесор фискалних рачуна у Систему за управљање фискализацијом и који омогућава издавање фискалних рачуна искључиво кроз сталну интернет везу у реалном времену.

Обвезник фискализације, осим обвезника фискализације који обавља промет на мало искључиво путем интернета, који се определи за коришћење електронског фискалног уређаја из става 3. тачка 2) овог члана, дужан је да у сваком свом пословном простору и пословној просторији којима се додељује јединствена ознака пословног простора из члана 9. овог закона, обезбеди несметан рад и најмање једног електронског фискалног уређаја из става 3. тачка 1) овог члана.

Обвезник фискализације одговоран је за правилно коришћење, одржавање и функционисање електронског фискалног уређаја.

Сваки добављач електронског фискалног уређаја мора доставити искључиво електронске фискалне уређаје обвезнику фискализације који се састоје од елемената (процесор фискалних рачуна и електронски систем за издавање рачуна) чија је употреба одобрена од стране Пореске управе.

Електронски фискални уређај из става 6. овог члана мора да садржи безбедносни елемент који обезбеђује функционалност која омогућава аутоматску обуставу његовог рада, унапред или током експлоатације, као и да фискални рачуни буду проверљиви у складу са чланом 10. овог закона.

Обвезник фискализације мора проверити пре отпочињања коришћења електронског фискалног уређаја да ли је употреба његових елемената (процесор фискалних рачуна и електронски систем за издавање рачуна) одобрена од стране Пореске управе.

Одредбе ст. 6. и 7. овог члана сходно се примењују и на обвезника фискализације који жели да самостално развије, инсталира и имплементира електронски фискални уређај за потребе свог пословања.

Облик и садржај регистра елемената електронских фискалних уређаја, могуће врсте електронских фискалних уређаја, начин њиховог коришћења и одобравања њихових елемената, околности које могу довести до аутоматске

обуставе рада безбедносног елемента електронског фискалног уређаја, поступак поновне употребе безбедносног елемента електронског фискалног уређаја по аутоматској обустави његовог рада, појединости алтернативног начина приступа сталној интернет вези, начин увида у податке достављене Пореској управи, ближе уређује Влада.

Члан 7.

Обвезник фискализације дужан је да користи безбедносни елемент за потписивање фискалних рачуна за потребе спровођења поступка фискализације и потврде идентитета приликом размене података и информација са Пореском управом.

Услове за издавање, процедуру издавања и начин коришћења безбедносног елемента ближе уређује министар финансија.

Члан 8.

Обвезник фискализације дужан је да у моменту промета на мало сваки рачун обради посредством процесора фискалних рачуна и безбедносног елемента (у даљем тексту: фискализује рачун), као и да Пореској управи доставља податке о издатим фискалним рачунима путем сталне интернет везе у реалном времену у тренутку промета на мало.

Изузетно, уколико постоји прекид интернет везе или она није доступна на месту промета, обвезник фискализације доставља Пореској управи податке о издатим фискалним рачунима периодично, одмах по успостављању интернет везе, а најкасније у року од пет дана од дана издавања појединачног фискалног рачуна.

Пореска управа евидентира примљени фискални рачун, који је потписан одговарајућим електронским потписом у прописаном облику и структури поруке, у Систему за управљање фискализацијом.

Министар финансија ближе уређује које податке о издатим фискалним рачунима је обвезник фискализације дужан да достави Пореској управи, облик и начин достављања ових података, услове под којима се ови подаци могу достављати Пореској управи периодично, протоколе и безбедносне механизме за достављање ових података, стандардне поруке о грешкама, као и протоколе о поступању у случају грешака.

Уколико се подаци не достављају Пореској управи у реалном времену, у тренутку промета на мало, обвезник фискализације је дужан да податке чува у интерној меморији електронског фискалног уређаја до момента преноса ових података Пореској управи, након чега нема обавезу даље чувања података о издатим фискалним рачунима у интерној меморији електронског фискалног уређаја.

Начин чувања и заштите података у интерној меморији електронског фискалног уређаја ближе уређује министар финансија.

Члан 9.

Обвезник фискализације дужан је да, пре почетка коришћења електронског фискалног уређаја за издавање фискалних рачуна, Пореској управи електронским путем достави податке о пословним просторима и пословним просторијама у којима ће користити електронски фискални уређај, и то за сваки пословни простор и пословну просторију одвојено.

У случају промене података из става 1. овог члана по појединачном пословном простору и пословној просторији, а нарочито ако делатност

престане да се обавља у пословном простору и пословној просторији или дође до промене делатности која се обавља у пословном простору и пословној просторији, обвезник фискализације дужан је да те податке достави Пореској управи, најкасније 24 сата пре настанка промене.

Изузетно од става 2. овог члана, у случају промене података из става 1. овог члана до којих је дошло услед околности које не зависе од воље обвезника фискализације, обвезник фискализације је дужан да те податке достави Пореској управи, најкасније 24 сата по настанку промене.

Након пријема података из става 1. овог члана, Пореска управа је дужна да генерише јединствену ознаку пословног простора, која ће се користити у електронском фискалном уређају.

Одредбе ст. 1 - 4. овог члана примењују се и на поступак достављања података о самонаплатном уређају - аутомату.

Врсту података о пословном простору и пословним просторијама, начин достављања података о пословним просторима и пословним просторијама из става 1. овог члана, начин њиховог достављања Пореској управи и начин генерисања ознаке пословног простора ближе уређује министар финансија.

Члан 10.

Купци и примаоци фискалних рачуна, могу да провере да ли је њихов фискални рачун издат у складу са одредбама овог закона одмах по издавању фискалног рачуна.

Начин провере пријављених фискалних рачуна из става 1. овог члана ближе уређује министар финансија.

НАДЗОР

Члан 11.

Надзор над применом овог закона врши Пореска управа.

Члан 12.

У току надзора над применом овог закона, инспектор изриче обвезнику фискализације забрану вршења делатности у трајању до годину дана ако утврди да обвезник фискализације не евидентира сваки појединачно остварени промет на мало, укључујући и примљене авансе за будући промет на мало преко електронског фискалног уређаја.

Забрана вршења делатности обвезнику фискализације коме је у току надзора утврђена неправилност из става 1. овог члана, изриче се:

- 1) у трајању до 15 дана уколико се у поступку надзора код обвезника фискализације утврди неправилност први пут;
- 2) у трајању до 90 дана уколико се у поступку надзора код обвезника фискализације утврди неправилност други пут;
- 3) у трајању до једне године уколико се у поступку надзора код обвезника фискализације утврди неправилност трећи пут.

Забрана вршења делатности из става 2. овог члана, изриче се за неправилности утврђене у периоду од 24 месеца од прве утврђене неправилности у поступку надзора.

Забрана вршења делатности обвезнику фискализације изриче се за пословни простор и пословне просторије обвезника фискализације у којима су у току надзора утврђене неправилности из става 1. овог члана.

Члан 13.

Ако се у поступку надзора констатује повреда овог закона или прописа донетих на основу овог закона, односно неправилност у њиховој примени, осим повреде за коју се изриче мера из члана 12. овог закона, Пореска управа доноси решење којим се налаже обвезнику фискализације да у року одређеном решењем отклони утврђене повреде овог закона или прописа донетих на основу овог закона, односно неправилности у примени ових прописа.

Ако обвезник фискализације не поступи по решењу из става 1. овог члана у остављеном року, Пореска управа предузима меру привремене забране обављања делатности.

Дејство мере из става 2. овог члана траје док обвезник фискализације не отклони утврђене повреде овог закона или прописа донетих на основу овог закона, односно неправилности у примени ових прописа.

Члан 14.

Мере из члана 12. овог закона инспектор наређује решењем.

Мере из члана 13. овог закона доноси решењем Пореска управа.

КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 15.

Новчаном казном од 300.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице - обвезник фискализације, ако:

1) не евидентира сваки појединачно остварени промет на мало, укључујући и примљене авансе за будући промет на мало преко електронског фискалног уређаја (члан 4. став 2.);

2) изда фискални рачун који не садржи обавезне прописане податке или садржи неисправне податке који су од значаја за висину пореске обавезе (члан 5.);

3) у тренутку промета не изда фискални рачун коришћењем електронског фискалног уређаја, који се састоји од елемената (процесор фискалних рачуна и електронски систем за издавање рачуна) чија је употреба одобрена од стране Пореске управе (члан 6. став 1.);

4) у сваком свом пословном простору и пословној просторији којима се додељује јединствена ознака пословног простора из члана 9. овог закона, не обезбеди несметан рад најмање једног електронског фискалног уређаја из члана 6. став 3. тачка 1) овог закона (члан 6. став 4.);

5) изда рачун који није фискализован у моменту промета на мало или не доставља податке о издатим фискалним рачунима Пореској управи путем сталне интернет везе у реалном времену, у тренутку промета на мало (члан 8. став 1.).

За прекршај из става 1. овог члана, казниће се одговорно лице у правном лицу - обвезнику фискализације новчаном казном од 20.000 до 150.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана, казниће се предузетник - обвезник фискализације новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана, казниће се физичко лице - обвезник фискализације које је обвезник пореза на приходе од самосталне делатности у смислу закона којим се уређује порез на доходак грађана, а које није

предузетник - обвезник фискализације, новчаном казном од 20.000 до 150.000 динара.

Члан 16.

Новчаном казном од 300.000 динара казниће се за прекршај правно лице - обвезник фискализације, ако:

- 1) не користи одговарајући безбедносни елемент (члан 7.);
- 2) не доставља податке о издатим фискалним рачунима Пореској управи периодично, одмах по успостављању интернет везе, а најкасније у року од пет дана од дана издавања појединачног фискалног рачуна (члан 8. став 2.).

За прекршај из става 1. овог члана, казниће се одговорно лице у правном лицу - обвезнику фискализације новчаном казном од 50.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана, казниће се предузетник - обвезник фискализације новчаном казном од 150.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана, казниће се физичко лице - обвезник фискализације које је обвезник пореза на приходе од самосталне делатности у смислу закона којим се уређује порез на доходак грађана, а које није предузетник - обвезник фискализације новчаном казном од 50.000 динара.

Члан 17.

Новчаном казном од 200.000 динара казниће се за прекршај правно лице - обвезник фискализације, ако

1) пре почетка коришћења електронског фискалног уређаја не достави Пореској управи електронским путем податке о пословним просторима и пословним просторијама у којима ће користити тај електронски фискални уређај, и то за сваки пословни простор и пословну просторију одвојено (члан 9. став 1.);

2) у року од 24 сата пре настанка промене података из члана 9. став 1. овог закона не достави податке Пореској управи (члан 9. став 2.);

3) у року од 24 сата по настанку промене података из члана 9. став 1. овог закона не достави податке Пореској управи (члан 9. став 3.).

За прекршај из става 1. овог члана, казниће се одговорно лице у правном лицу - обвезнику фискализације новчаном казном од 30.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана, казниће се предузетник - обвезник фискализације новчаном казном од 100.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана, казниће се физичко лице - обвезник фискализације које је обвезник пореза на приходе од самосталне делатности у смислу закона којим се уређује порез на доходак грађана, а које није предузетник - обвезник фискализације, новчаном казном од 30.000 динара.

Члан 18.

Новчаном казном од 300.000 динара казниће се добављач електронског фискалног уређаја - правно лице који обвезнику фискализације достави електронски фискални уређај чија употреба није одобрена од стране Пореске управе (члан 6. став 6.).

За прекршај из става 1. овог члана, казниће се одговорно лице у правном лицу - добављачу електронског фискалног уређаја новчаном казном од 50.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана, казниће се предузетник - добављач електронског фискалног уређаја новчаном казном од 150.000 динара.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 19.

Лица која имају обавезу да врше евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе у складу са Законом о фискалним касама („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 93/12) дужна су да до почетка примене овог закона ускладе своје пословање са одредбама овог закона и подзаконским актима донетим на основу овог закона.

Лица која немају обавезу да врше евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе у складу са Законом о фискалним касама („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 93/12) и Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Службени гласник РС”, бр. 61/10, 101/10, 94/11, 83/12, 59/13 и 100/14), а нису ослобођена од обавезе евидентирања промета на мало преко електронског фискалног уређаја актом Владе из члана 4. став 3. овог закона, дужна су да до почетка примене овог закона ускладе своје пословање са одредбама овог закона и подзаконским актима донетим на основу овог закона.

Члан 20.

Прописи за спровођење овог закона донеће се у року од девет месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 21.

Даном почетка примене овог закона престаје да важи Закон о фискалним касама („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 93/12).

Члан 22.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се од 1. јануара 2022. године, осим одредаба члана 4. став 3, члана 5. став 4, члана 6. став 10, члана 7. став 2, члана 8. ст. 4. и 6, члана 9. став 6. и члана 10. став 2. овог закона које се примењују од дана ступања на снагу овог закона.